

Д. е. н. Гринько Т. В., Лесів І. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Інноваційний розвиток підприємств – це найважливіший фактор для економічного зростання країни [1], що регулюється нормативно-правовими актами, серед яких Закони України "Про інноваційну діяльність", Закони України "Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні", Закони України "Про наукову та науково-технічну діяльність", Закони України "Про державну прогнозування та розробку програмного забезпечення економічного та соціального розвитку України", Закони України "Про наукову та науково-технічну експертизу", Закони України "Про пріоритетні напрямки розвитку наукових і технічних наук", Закони України "Про особливий режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків" та іншими підзаконними актами [3].

Оксюмором є незгодженість багатьох з них, так, стратегія на 2010-2020 роки не була ухвалена; стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року була оприлюднена в жовтні 2018 року у вигляді проекту, який запропонувало МОН, але затвердили її тільки 10.07.2019. На підставі цього доцільним є простежити ефективність законодавчих актів, що регулюють інноваційний розвиток України, визначивши якісно-статистичні показники розвитку економіки України, та порівняти їх з країнами-лідерами світу.

Структура економіки України за внеском до ВВП (2018 р): промисловість 12,5%; сфера послуг 73%; сільське господарство 14,5%. У той час як у Швейцарії: промисловість 20%; сфера послуг 78%; сільське господарство 2%; у Германії: промисловість 25,4%; сфера послуг 73,75%; сільське господарство 0,85%; у Франції: промисловість 13,4%; сфера послуг 84,5%; сільське господарство 1,8%. Так, у розвинутих країнах, з найвищим рівнем економіки є сфера послуг, а промисловість та сільське господарство у спадній

послідовності, у той час як в Україні ситуація інша: сфера послуг, сільське господарство та промисловість відповідно[4].

У 2013 р. в Україні кількість промислових підприємств (ПП), які здійснювали інноваційний розвиток становила 13,6%, у 2014 р. – 12,1%, у 2015 р. – 15,2%, а у 2016 р. – 16,6%. У 2017 р. було незначне скорочення до 14,4%, та в 2018 р. – 15,5%. Для порівняння кількості таких підприємств в Німеччині – 63,3%; Франції – 42,7%; Китаї – 35%; Японії – 33%; Польщі – 17,8% у 2018 р.

Тож, динаміка ПП України за останні 10 років є нестабільною та знаходиться у межах 16%. Україна займає 53-є місце в рейтингу найбільш інноваційних країн світу за версією Bloomberg L.P., що на 12 позицій нижче, ніж у 2015 р. [5]. Україна на наукові дослідження та розробки витрачає у 7 разів менше, ніж Японія, та у 10 разів менше, ніж Південна Корея за 2016-2017рр.

Залежність обсягу ВВП на душу населення від витрат на дослідження та розробки в Україні має коефіцієнт кореляції – мінус 0,41233068 – вплив інновацій економічний показник дуже слабкий; в Японії коефіцієнт кореляції – 0,155356758; в Південній Кореї – 0,915535617, що є кращим, ніж в Україні.

Отже, існуючі законодавчі акти в Україні не забезпечують інноваційний розвиток країни та економічних суб'єктів [2].

Таким чином, необхідно при формуванні державної системи регулювання та забезпечення інноваційного розвитку необхідно:

- визначити пріоритетні види НДР, що мають бути похідними від пріоритетів, встановлених в державних науково-технічних програмах розвитку;
- створити систему захисту інтелектуальної власності;
- додати до основних показників виміру результатів показники інноваційної діяльності: обсяги продажів і частка в експорті високих технологій;
- скорегувати мету стратегії розвитку, з урахуванням результату, а не процесу досягнення;

- скорегувати строки розробки стратегій по галузям та загальнім пунктам стратегії, щоб як можна швидше побачити позитивний результат економіки України;

- розробити правила і процедури проти вчинення корупційних правопорушень.

Можна зробити висновок, що країни, які впровадили інноваційну модель розвитку показують більш високий рівень ВВП на душу населення. І це знаходить підтвердження в всесвітніх рейтингах.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т. В. Проблеми та перспективи інноваційного розвитку вітчизняних підприємств сфери послуг / Т. В. Гринько // Академічний огляд. – 2015. – №1. – С. 225-260.
2. Гринько Т. В. Державне регулювання розвитку інноваційного підприємництва / Т. В. Гринько // Економіка і регіон 2005. – №4 (7). – С. 96-99.
3. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Bloomberg L.P. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-01-22/>